Sektor za medicinsko vještačenje iz oblasti PIO

Dr Vesna Ćulafić Đukić, pomoćnica direktora

Osnovni podaci

- Stručni organ vještačenja u Fondu PIO Crne Gore je Prvostepena invalidska komisija koja poslove iz svoje nadležnosti obavlja u okviru Sektora za medicinsko vještačenje.
- Rad Komisije regulisan je Pravilnikom o obrazovanju i načinu rada Prvostepene invalidske komisije i Pravilnikom o obimu i sadržini medicinske dokumentacije potrebne za ostvarivanje prava iz PIO, a njeno sjedište se nalazi u Podgorici.
- Vještačenje se organizuje radi ostvarivanja prava koja pripadaju osiguranicima i korisnicima prava, na osnovu Zakona o PIO.

Djelokrug rada

U prvostepenom postupku za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, po završenom liječenju, Prvostepena invalidska komisija daje nalaz, ocjenu i mišljenje o:

1. postojanju invalidnosti,
2. postojanju tjelesnog oštećenja i stepenu tog tjelesnog oštećenja,
3. uzroku nastanka invalidnosti i tjelesnog oštećenja,
4. potpunoj nesposobnosti za rad i nesposobnosti za samostalan život i rad članova porodice osiguranika ili korisnika prava,
5. datumu nastupanja invalidnosti i tjelesnog oštećenja i
6. drugim činjenicama i okolnostima od značaja za prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja o kojima se vrši vještačenje.

Djelokrug rada

- Prvostepena invalidska komisija daje nalaz, ocjenu i mišljenje u postupku kontrole invalidnosti utvrđene prvostepenim rješenjem i u postupku utvrđivanja promjena u stanju invalidnosti koje su od uticaja na invalidsku penziju priznatu pravosnažnim rješenjem.
- Komisija obavlja vještačenje u postupku ostvarivanja prava po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Vijeće

- Prvostpena invalidska komisija radi u vijeću, a u okviru Komisije formirana su dva vijeća.
- Vijeće se sastoji od dva ljekara odgovarajuće specijalnosti i stručnog saradnika sa završenim pravnim fakultetom. Sastav vijeća, periodično, utvrđuje predsjednik Komisije, s tim što jednog od ljekara imenuje za predsjednika vijeća.
- Prvostepena invalidska komisija može davati nalaz, ocjenu i mišljenje samo kada radi u punom sastavu vijeća, većinom glasova. Svaki član vijeća Prvostepene invalidske komisije može izdvojiti svoje mišljenje koje se u tom slučaju unosi u zapisnik o vještačenju, sa detaljnim obrazloženjem.

Vijeće

- Predsjednik Prvostepene invalidske komisije može, izuzetno, radi učešća u radu Komisije, angažovati kao člana vijeća ljekara iz reda zaposlenih drugih institucija koji imaju iskustva na poslovima vještačenja - sa liste ljekara koju utvrdi direktor Fonda. Shodno navedenom, u radu Komisije učestvuje 8 doktora medicinskih nauka koji su zaposleni u Kliničkom centru Crne Gore, od kojih su 4 i predavači na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

Prethodna kontrola

- Prethodnu kontrolu nalaza, ocjene i mišljenja Prvostepene invalidske komisije obavlja predsjednik Komisije i ljekar pojedinac. Prethodnoj kontroli podliježu nalaz, ocjena i mišljenje kojima je utvrđeno postojanje invalidnosti, tjelesno oštećenje odnosno nesposobnost članova porodice.
- Ljekar pojedinac koji obavlja prethodnu kontrolu nalaza, ocjene i mišljenja ne može u istom slučaju da obavlja vještačenje u vijeću.

Prethodna kontrola

- Prilikom obavljanja prethodne kontrole nalaza, ocjene i mišljenja može se dati saglasnost ili primjedba. Primjedba kojom se u prethodnoj kontroli ukazuje na uočene nedostatke i daje uputstvo za njihovo otklanjanje obavezna je za vijeće i ono je obavezno da je u potpunosti ispoštuje.
- Nalaz, ocjena i mišljenje potpisuju članovi prethodne kontrole.

Vještačenje
1. Podnošenje predloga i obrada dokumentacije za vještačenje

- Predlog za vještačenje u postupku ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja podnosi se na propisanom obrascu.
- Predlog za vještačenje daje zdravstvena ustanova određena aktom koji donosi organ državne uprave nadležnog za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.
- Predlog za vještačenje sadrži: lične podatke, zdravstvenu anamnezu, radni istorijat, ljekarske nalaze sa detaljnim nalazom glavnog oboljenja ili povrede, podatke o sprovedenoj medicinskoj rehabilitaciji, podatke o liječenju i iscrpnu dijagnozu.

Vještačenje

1. Podnošenje predloga i obrada dokumentacije za vještačenje

- Predlog za vještačenje podnosi se odjeljenju Fonda koje je prema Statutu Fonda nadležno za rješavanje o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja.
- Osiguranik, odnosno korisnik može da podnese ljekarske nalaze, podatke o liječenju i druge podatke i dokaze o zdravstvenom stanju i stanju radne sposobnosti i da traži da se ti podaci i dokazi prilože uz predlog za vještačenje zaključno sa danom vještačenja.

Vještačenje

1. Podnošenje predloga i obrada dokumentacije za vještačenje

- Pribavljanje potrebnih dokaza radi vještačenja organizuje se i ostvaruje do okončanja postupka vještačenja kod Prvostepene invalidske komisije.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja - Prijem i obrada predmeta

- Kada primi predmet za vještačenje, Prvostepena invalidska komisija utvrđuje da li on sadrži sve potrebne podatke predviđene Pravilnikom, odnosno da li su se stekli svi potrebni uslovi za pozivanje osiguranika na pregled, radi davanja nalaza, ocjene i mišljenja o invalidnosti.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja - Prijem i obrada predmeta

- Kada predsjednik Prvostepene invalidske komisije utvrdi da je predmet za vještačenje potpun i uredan, određuje se dan pregleda osiguranika.
- Prije vještačenja obavlja se obrada predmeta od strane pravnika - člana vijeća.
- Pozivanje osiguranika na pregled radi davanja nalaza, ocjene i mišljenja vrši se prema utvrđenom planu i rasporedu vještačenja.
- Poziv za pregled dostavlja se osiguraniku sa dostavnicom i upozorenjem da je obavezan da se u naznačeno vrijeme javi Prvostepenoj invalidskoj komisiji radi pregleda. U pozivu se osiguranik upozorava na posljedice neodazivanja na pregled, odnosno ako je spriječen da prisustvuje pregledu dužan je da obavijesti Prvostepenu invalidsku komisiju o razlozima spriječenosti.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja - Pregled

- Na dan pregleda predsjednik Prvostepene invalidske komisije, neposredno prije početka rada vijeća, raspoređuje predmete po vijećima.
- Pregled osiguranika vrše ljekari - članovi vijeća. Pregledu mogu prisustvovati samo ljekari.
- Po izvšenom pregledu osiguranika predsjednik vijeća upoznaje ostale članove Komisije sa zdravstvenom anamnezom i podacima o glavnom oboljenju, odnosno povredama, njihovom uzroku, o trajanju bolovanja i vrsti liječenja, o rezultatima izvršenog neposrednog pregleda, o utvrđenom zdravstvenom stanju i tjelesnom oštećenju. Istovremeno predsjednik vijeća upoznaje ostale članove sa prognozom zdravstvenog stanja osiguranika.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja - Pregled

- Stručni saradnik - pravnik upoznaje ostale članove vijeća sa ukupnim penzijskim stažom osiguranika, stručnom spremom i poslovima koje osiguranik obavlja, sa uslovima rada i karakteristikama tog posla.
- U okviru razmatranja predmeta vještačenja Prvostepena invalidska komisija najprije ocjenjuje cjelokupnu medicinsku dokumentaciju, rezultate neposrednog pregleda osiguranika, rezultate dopunskih ispitivanja i na osnovu toga utvrđuje zdravstveno stanje osiguranika i stanje funkcionalne sposobnosti pojedinih organa i sistema.
- Pošto utvrdi objektivno zdravstveno stanje osiguranika Prvostepena invalidska komisija, na osnovu razmatranja toka liječenja i medicinske rehabilitacije, ocjenjuje da li je liječenje osiguranika završeno, tako da se može pristupiti ocjeni invalidnosti.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja - Pregled

- Invalidnost u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju postoji kad kod osiguranika zbog promjena u zdravstvenom stanju, koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom, nastane potpuni gubitak radne sposobnosti.
- Invalidnost postoji i kad kod osiguranika zbog promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom, nastane djelimični gubitak radne sposobnosti od 75%.
- Uzrok invalidnosti može biti: povreda na radu, profesionalna bolest, povreda van rada ili bolest.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja - Pregled

- Tjelesno oštećenje postoji kad kod osiguranika nastane gubitak, bitnije oštećenje ili znatnija onesposobljenost pojedinih organa ili djelova tijela, što otežava normalnu aktivnost organizma i iziskuje veće napore u ostvarivanju životnih potreba, bez obzira na to da li prouzrokuje ili ne prouzrokuje invalidnost.
- Lista tjelesnih oštećenja i procenti tih oštećenja propisani su Pravilnikom o utvrđivanju tjelesnih oštećenja.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja - Pregled

- Pod završenim liječenjem podrazumijeva se zdravstveno stanje osiguranika koje se daljim liječenjem i medicinskom rehabilitacijiom u dogledno vrijeme ne bi bitno poboljšalo u odnosu na radnu sposobnost.
- Pri ocjeni invalidnosti Prvostepena invalidska komisija uzima u obzir zdravstveno stanje osiguranika i cijeni invalidnost u odnosu na opštu radnu sposobnost.
- Kada utvrdi postojanje invalidnosti Prvostepena invalidska komisija cijeni uzrok i datum njenog nastanka.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja -Nalaz, ocjena i mišljenje

- Na osnovu razmatranja predmeta vještačenja, utvrđenog zdravstvenog stanja i ocjene invalidnosti, Prvostepena invalidska komisija daje nalaz, ocjenu i mišljenje.
- Nalaz, ocjena i mišljenje Prvostepene invalidske komisije sadrži:

1) lične podatke i

2) zdravstenu anamnezu, ličnu i porodičnu, podatke o glavnoj bolesti i povredi sa naznačenjem vremena kada je nastala i pod kojim okolnostima, podatke o liječenju i trajanje liječenja, odnosno privremenoj spriječenosti za rad;

Vještačenje
2. Postupak vještačenja -Nalaz, ocjena i mišljenje

3) radni istorijat sa podacima o ukupnom penzijskom stažu, opštem obrazovanju i stručnoj spremi i poslovima koje je osiguranik obavljao neposredno prije vještačenja;

4) iscrpnu dijagnozu (sa odgovarajućim šiframa) sa potrebnim kliničkim i drugim nalazom koji potkrepljuju i dopunjuju dijagnozu, pri čemu treba voditi računa o tome da osnovna vodeća dijagnoza bude na prvom mjestu, a ostale prema redosledu važnosti i uticaju na radnu sposobnost;

5) mišljenje da li je liječenje završeno u smislu zakona, odredbi ovog pravilnika i kriterijuma za ocjenu invalidnosti i tjelesnog oštećenja. Ako Prvostepena invalidska komisija ocijeni da liječenje nije završeno, daje o tome obrazloženo mišljenje sa uputstvom za dalje liječenje;

Vještačenje
2. Postupak vještačenja -Nalaz, ocjena i mišljenje

6) mišljenje o radnoj sposobnosti (invalidnosti) Prvostepena invalidska komisija može utvrditi:
- da kod osiguranika ne postoji invalidnost u smislu zakona,
- da postoji potpuni gubitak radne sposobnosti,
- da postoji djelimični gubitak radne sposobnosti od 75%.

7) prilikom vještačenja o invalidnosti Prvostepena invalidska komisija po službenoj dužnosti cijeni i postojanje tjelesnog oštećenja;

8) datum nastupanja invalidnosti, odnosno tjelesnog oštećenja;

Vještačenje
2. Postupak vještačenja -Nalaz, ocjena i mišljenje

9) uzrok invalidnosti (bolest, povreda van rada, povreda na radu, profesionalna bolest, saobraćajni udes). Ako postoji više uzroka invalidnosti nalaz, ocjena i mišljenje treba da sadrži ocjenu u kom procentu utiče povreda na radu ili profesionalna bolest na ukupnu invalidnost.

10) kada utvrdi postojanje invalidnosti, Prvostepena invalidska komisija određuje rok za obavljanje obaveznog kontrolnog pregleda, osim u slučajevima pojedinih faza najtežih oboljenja navedenih u Pravilniku ili kada osiguranik na dan kada bi trebao da obavi kontrolni pregled stiče pravo na starosnu penziju.

Vještačenje

2. Postupak vještačenja

Nalaz, ocjena i mišljenje o tjelesnom oštećenju

- Kada se vještači o tjelesnom oštećenju Prvostepena invalidska komisija daje nalaz, ocjenu i mišljenje o postojanju tjelesnog oštećenja sa naznačenjem procenta pojedinačnog tjelesnog oštećenja kao i ukupnog ako postoji više tjelesnih oštećenja, sa uzrokom tjelesnog oštećenja i sa pozivom na glavu i odgovarajuću tačku liste tjelesnih oštećenja koju propisuje organ državne uprave nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Vještačenje
2. Postupak vještačenja
Nalaz, ocjena i mišljenje o tjelesnom oštećenju

- U slučajevima kada se računa staž osiguranja sa uvećanim trajanjem, pojedinačno tjelesno oštećenje utvrđuje se bez obzira na uzrok tog tjelesnog oštećenja, a kada postoje dva ili više tjelesnih oštećenja prouzrokovanih različitim uzrocima, utvrđuje se ukupno tjelesno oštećenje bez obzira na njihove uzroke.

- Međutim, kada se ostvaruje novčana naknada i kada postoji više tjelesnih oštećenja čiji su uzroci različiti utvrdiće se ukupno tjelesno oštećenje, čiji je uzrok samo povreda na radu ili profesionalna bolest.

Vještačenje

2. Postupak vještačenja

Nalaz, ocjena i mišljenje o nesposobnosti člana porodice

- Vještačenje o nesposobnosti člana porodice vrši se u okviru postupka pokrenutog za ostvarivanje prava na porodičnu penziju, po odredbama Pravilnika o postupku vještačenja koje se odnose na utvrđivanje invalidnosti.
- Kada se vještači o nesposobnosti za rad za sticanje prava na porodičnu penziju prvostepena invalidska komisija daje nalaz, ocjenu i mišljenje na propisanom obrascu koji sadrži:

Vještačenje

2. Postupak vještačenja

Nalaz, ocjena i mišljenje o nesposobnosti člana porodice

Nalaz, ocjena i mišljenje o nesposobnosti člana porodice sadrži:

- nalaz zdravstvenog stanja ustanovljenog na osnovu pregleda i medicinske dokumentacije;
- dijagnoza glavne bolesti i drugih bolesti koje utiču na opštu radnu sposobnost, odnosno na sposobnost za samostalan život i rad;
- nalaz i mišljenje o potpunoj nesposobnosti za rad, odnosno nesposobnost za samostalan život i rad, kao i dan nastanka te nesposobnosti.

Vještačenje

2. Postupak vještačenja – Nalaz, ocjena i mišljenje o nesposobnosti člana porodice

- Potpuna nesposobnost za rad člana porodice osiguranika cijeni se prema njegovom zdravstvenom stanju i opštoj radnoj sposobnosti za obavljanje poslova za koje se traži stručna osposobljenost prvog ili drugog stepena bez obzira na to za koji posao je član porodice stvarno sposoban za rad.
- Nesposobnost za samostalan život i rad, postoji kada se dijete ne može liječenjem, medicinskom rehabilitacijom i školovanjem osposobiti za obavljanje poslova za koje se traži stručna osposobljenost prvog ili drugog stepena.

Vještačenje

2. Postupak vještačenja – Nalaz, ocjena i mišljenje o promjeni u stanju invalidnosti

- Vještačenje o promjenama u stanju invalidnosti po zahtjevu osiguranika, odnosno po službenoj dužnosti sprovodi se po odredbama Pravilnika u postupku vještačenja koji se odnosi na utvrđivanje invalidnosti.

Vještačenje

3. Vještačenje u postupku ostvarivanja prava po osnovu međunarodnih ugovora

- Vještačenje o invalidnosti, tjelesnom oštećenju i drugim medicinskim činjenicama od značaja za prava koja se ostvaruju na osnovu međunarodnih ugovora o penzijskom i invalidskom osiguranju vrši se prema odredbama Pravilnika.

Vještačenje
Postupak vještačenja -Zaključak

- Prvostepena invalidska komisija daje nalaz, ocjenu i mišljenje na propisanom obrascu.
- Nalaz, ocjena i mišljenje Prvostepene invalidske komisije moraju da budu jasni i potpuni i da obuhvataju sve činjenice koje su predmet vještačenja, a potpisuju je svi članovi vijeća.
- Nakon završenog vještačenja, Prvostepena invalidska komisija pridružuje nalaz, ocjenu i mišljenje predmetu osiguranika i dostavlja nadležnom odjeljenju Fonda koje je vještačenje tražilo.

Statistika

Broj korisnika invalidskih penzija u Crnoj Gori je u konstantnom opadanju od decembra 2003. godine, što je rezultat zakonom definisanih mjera koje su realizovane u cilju reforme penzionog sistema i njegove modernizacije i racionalizacije. Zakonom je uvedena nova definicija invalidnosti koja je sada utvrđena po konceptu opšte invalidnosti, a kao značajna mjera izdvojila se i obaveza obavljanja kontrolnog pregleda korisnika prava, najkasnije u roku od tri godine od dana utvrđivanja invalidnosti.

Struktura penzija po vrstama ovog prava smatra se povoljnom, s obzirom na višegodišnji trend porasta udjela starosnih penzija i smanjenja udjela invalidskih penzija u ukupnom broju korisnika ovog prava.

Statistika

Broj korisnika prava na invalidsku penziju 2003 - 2015

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Broj	26.170	25.633	25.103	25.006	25.193	24.565	24.259	24.104	23.866	23.515	23.211	22.806	22.509

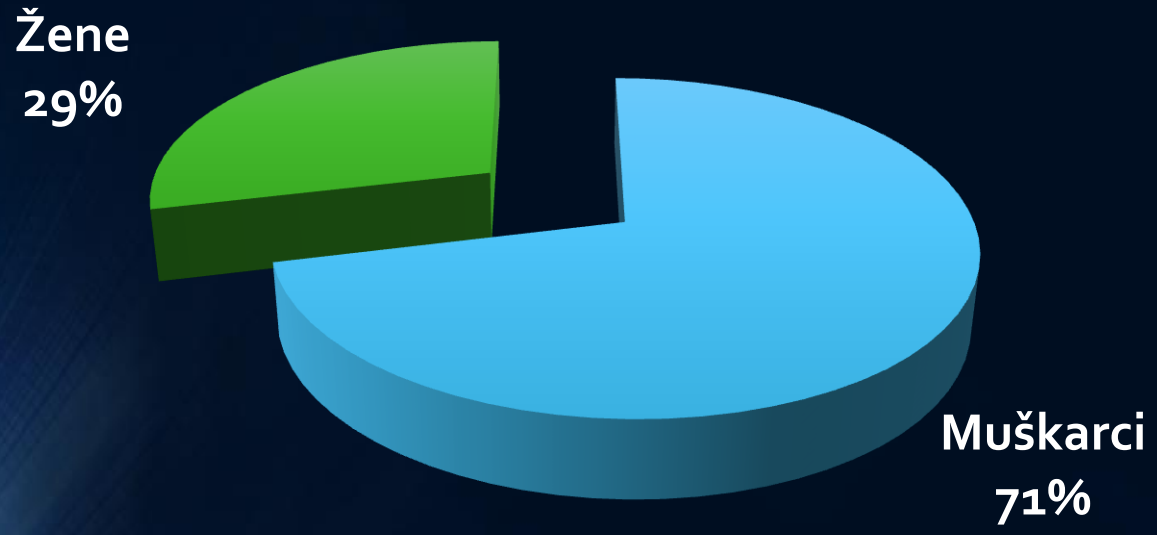
Statistika

Godina	PGRS	%	DGRS	%	INO	%	KP	%	Ukupno	TO	%	Ukupno	NZR	%	Ukupno
2011	1.060	28,40	4	0,11	324	8,68	579	15,52	3.733	9	26,48	34	102	65,39	156
2012	893	28,24	1	0,03	300	9,49	368	11,64	3.162	13	39,40	33	94	66,67	141
2013	1.015	27,12	5	0,13	351	9,38	418	11,17	3.742	15	37,50	40	115	71,43	161
2014	977	23,05	5	0,12	304	7,17	197	4,65	4.239	7	25,00	28	128	66,67	192
2015	880	23,3	2	0,05	303	8,02	160	4,24	3.777	11	31,43	35	147	71,36	206

PGRS - potpuni gubitak radne sposobnosti
TO – tjelesno oštećenje

DGRS – djelimičan gubitak radne sposobnosti
NZR – nesposobnost za rad

Statistika
Potpuni gubitak radne sposobnosti – 2015. godina

Pol	Broj	%
Muški	627	71,25
Ženski	253	28,75
Ukupno	880	100

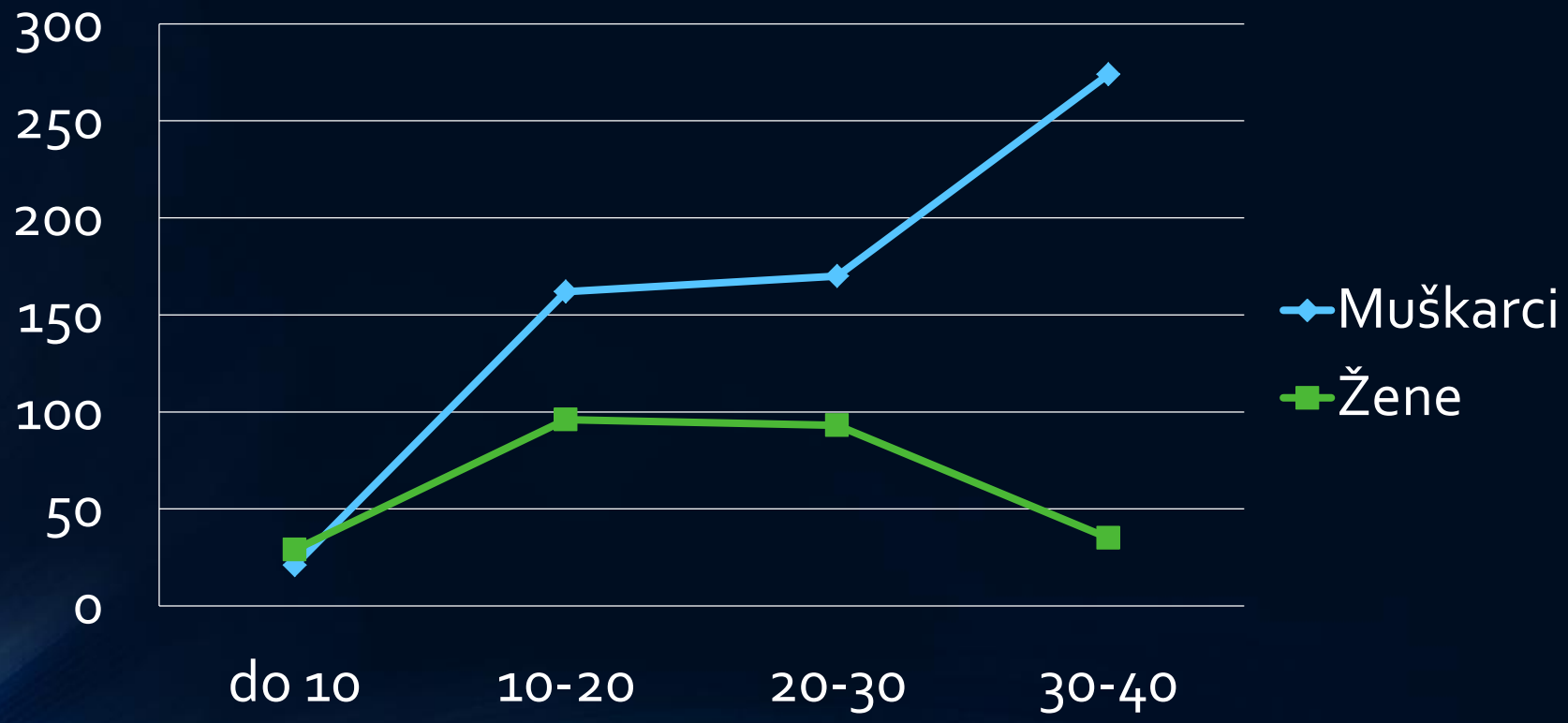
Statistika

Struktura potpunog gubitka radne sposobnosti prema radnom stažu – 2015. godina

Pol	Broj	%	do 10	%	10-20	%	20-30	%	30-40	%
Muški	627	71,25	21	3,35	162	25,84	170	27,11	274	43,70
Ženski	253	28,75	29	11,46	96	37,94	93	36,76	35	13,84
Ukupno	880	100	50	5,68	258	29,32	263	29,89	309	35,11

Statistika

Struktura potpunog gubitka radne sposobnosti prema radnom stažu – 2015. godina

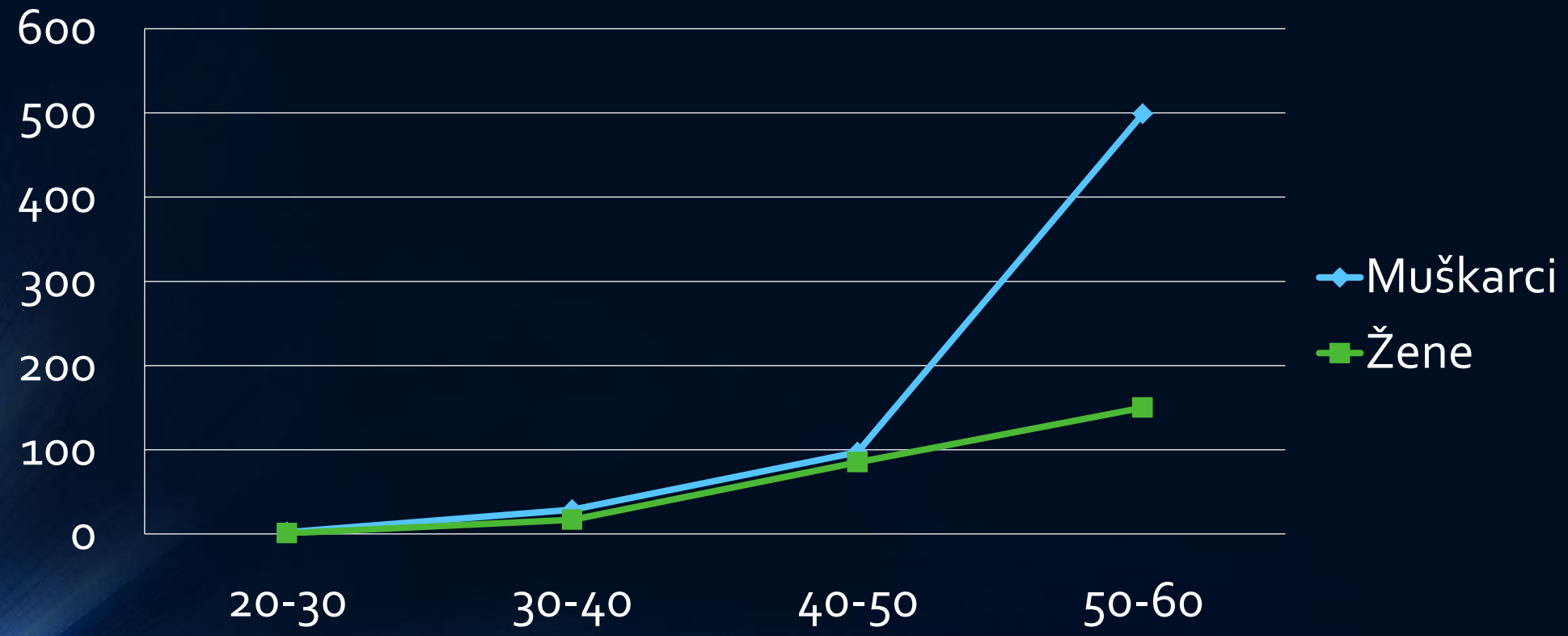
Statistika

Struktura potpunog gubitka radne sposobnosti prema životnom dobu – 2015. godina

Pol	Broj	%	20-30	%	30-40	%	40-50	%	50-60	%
Muški	627	71,25	2	0,32	29	4,63	97	15,47	499	79,58
Ženski	253	28,75	1	0,4	17	6,72	85	33,6	150	59,28
Ukupno	880	100	3	0,34	46	5,23	182	20,68	649	73,75

Statistika

Struktura potpunog gubitka radne sposobnosti prema životnom dobu - 2015. godina

Statistika –

PGRS prema uzroku invalidnosti - 2015. godina

Bolest srca i krvotoka	232	26,36
Zloćudni tumori	191	21,70
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	186	21,14
Bolesti mišićno-koštanog sistema	67	7,61
Bolesti žlijezda sa unutrašnjim lučenjem	46	5,23
Bolesti nervnog sistema	38	4,32
Bolesti oka i uva	15	1,70
Prisustvo implantanta	18	2,05
Povrede, trovanja i posljedice spoljnih faktora	29	3,30
Bolesti krvi i poremećaj imuniteta	10	1,14
Bolesti sistema za varenje	10	1,14
Bolesti mokraćno polnog sistema	9	1,02
Bolesti sistema za disanje	20	2,28
Traumatske lezije	4	0,45
Bolesti izazvane virusima	3	0,34
Urođeni deformiteti	1	0,11
Zaraze i parazitske bolesti	1	0,11
Ukupno:	880	100,00

HVALA NA PAŽNJI !

www.fondpio.me
vesna.djukic@fondpio.me